

ORIENTAR NO ÉS FER UNA XERRADA

El Fabian Mohedano sol utilitzar #primaveraFP en els seus tuits i últimament estem vivint una primavera FP, on floreixen iniciatives i sembla que les coses avancen. En una setmana hem vist com el Departament d'Educació llançava una potent campanya per promocionar els estudis de Formació Professional #174GrausDeFutur i el 'I Congrés' de la FP de Catalunya organitzat per la PIMEC.

Des de FAPAES vam ser convidats a participar en la taula de debat "Model d'orientació. Com s'ha depotenciar el talent des de la Formació Professional?"

Després d'una ponència magistral del Màrius Martínez va començar un debat on compartim taula amb Eva Gajardo, secretària d'Igualtat i Formació Professional d'UGT Catalunya, Àngel Miguel, director de l'Institut Pere Martell, Montse Ramon, executive Board d'Indústries Tapla: visió des de l'empresa i Mercè Garau, directora general del Servei Públic d'Ocupació de Catalunya (SOC). A la taula es plantejaven quatre qüestions:

- Necessitats del sistema d'orientació: Impacte/Cost (econòmic, psicològic,...) de l'ano-orientació o la mala orientació.
- Com ha de ser el sistema d'orientació? (Orientació des d'un punt de vista global, transversal, basada en el desenvolupament personal/en el talent).
- Mancances del sistema: (Perfil del professional de l'orientació, 'Disposen dels recursos necessaris?', Poc coneixement del sistema de FP i les opcions (les passarel·les,...), Gran repte del sistema: Com orientar cap a les necessitats futures del mercat de treball?)

Cada ponent va respondre des de la seva particular angle de visió. Aquí teniu el que vam dir les famílies:

Orientar és un procés que hauria de durar tota l'etapa educativa i que hauria de permetre a l'alumnat a crear el seu propi projecte vital. Orientar no és fer una xerrada, no és una sèrie

de sessions de tutoria a 4rt de la ESO i alguna que altra reunió personal tutor - alumne. És acompanyar a la presa de decisions i donar pautes perquè l'alumnat tingui criteri per prendre aquestes decisions.

Tenim un **model educatiu** que posa els coneixements i continguts acadèmics, a vegades sense cap mena

Fotografia: Sergi Alcàzar.

d'aplicació pràctica i que sovint que no capten l'interès de l'alumnat, per davant d'una educació que ajudi a l'alumnat a prendre decisions i tenir criteri pel que fa despertar una vocació o itinerari professional. Cal més **infusió curricular** que introdueixi conceptes relacionats amb el món laboral o amb itineraris formatius dins les diferents disciplines.

Cal posar a l'alumne al centre. Els tutors, orientadors i equip docent han d'orientar. **Les famílies han d'acompanyar**. És imprescindible que hi ha hagi complicitats entre famílies i docents per tal d'emponderar a l'alumnat a crear el seu propi projecte vital i pensar en el seu futur vocacional, formatiu i professional. També és necessari que la orientació sigui realitzada per un professional format a aquest efecte. Sovint es desorienta més que no pas s'orienta.

El paper de les famílies hauria de ser d'acompanyament a l'alumnat en la presa de decisions, aconsellant des de la seva experiència. Motivar-los a seguir endavant, a superar-se, a no limitar les seves expectatives i estar al seu costat quan s'equivoquin o necessitin ajuda. **Cal que les famílies tinguin una actitud pro activa però no invasiva.**

L'orientació ha de ser **garantia de prevenció de l'abandonament escolar**, per tant ha de ser inspiracional y no prescriptiva. L'alumnat ha de ser capaç de canviar l'itinerari quan la via triada estigui esgotada o hagi estat l'errònia.

El concepte d'èxit o fracàs no pot estar vinculat a la tria d'un itinerari formatiu, ha d'estar vinculat a d'altres paràmetres que van més enllà, tant temporalment com acadèmica. Hem de trencar el tabú que molts pares de que si el seu fill fa batxillerat ha triomfat i si va a fer un cicle ha fracassat.

Cal posar en valor i donar reconeixement social als estudis professionalitzadors i desestigmatitzar la FP i, sobre tot, els PFI. Això ho hem de fer entre tots els agents: docents, famílies, administració, institucions, però sobre tot les empreses.

És l'empresa qui té la clau de canviar la visió actual dels "operaris" i convertir-los en professionals qualificats, reconeguts i altament valorats per les empreses i per la societat. Potser només és una qüestió de discurs i de fer visibles aquests professionals.

L'orientació no acaba amb la tria d'un itinerari educatiu. Aquesta orientació i acompanyament és imprescindible mantenir-la al llarg de tota l'etapapost-obligatoria.

A la FP, sobre tot als PFI i CFGM, **l'orientació és clau per prevenir l'abandonament i ajudar a l'alumnat a fer la transició cap a estudis superiors o entrar en el mercat de treball.**

Algunes mancances:

- En general els centres fan clientelisme i promocionen la seva formació (batxillerat, cicles ...)
- També molt alumnat agafa itineraris educatius que es cursin al mateix centre o a prop per una qüestió de comoditat.
- Hi ha una manca de coneixement de les diferents famílies professionals i arguments per promocionar-les entre l'alumnat.
- Moltes vegades els tutors desconeixen els recursos que ofereixen actors del territori a nivell orientatiu.
- Manca de professionals formats com a orientadors.

Tenim molta feina a fer perquè cal millorar moltes coses. Les famílies, com a actor de primer ordre de la comunitat educativa, seguirem aportant el nostre esforç per una millora en la qualitat de l'educació.

Fotografia: Sergi Alcàzar.